

Reactie op wetsvoorstel 'Wet Voorschriften vrijstelling leerplicht bij richtingbezwaren'

Doorgaans wordt een wet aangepast of een nieuwe wet gemaakt, omdat er een probleem speelt. In het geval van deze wet vraag ik mij ernstig af wat nu werkelijk het probleem is. Vallen kinderen die thuisonderwijs genieten/hebben genoten totaal buiten de boot? Zijn ze sociaal incapabel? Worden ze misschien massaal verwaarloosd? Of ontpoppen zich uit hun midden spontaan allemaal terroristen?

Voor zover ik weet, is geen van deze genoemde zaken aan de orde. Mijns inziens is het werkelijke probleem, dat er grote onwetendheid heerst over wat thuisonderwijs precies inhoudt. Dit is dan ook duidelijk te zien aan het nieuwe wetsvoorstel. Het hele voorstel ademt wantrouwen naar thuisonderwijzers toe, en lijkt er vooral op gericht te zijn om thuisonderwijzers en hun kinderen zo goed en kwaad als het kan te controleren en thuisonderwijs in zijn geheel te ontmoedigen. Er is geen enkele reden of noodzaak om thuisonderwijs te vermoedigen voor de kleine groep ouders die hiervoor kiest.

Indien er door de schrijvers van deze wet oprecht onderzoek was gedaan naar thuisonderwijs, dan had dit wetsvoorstel er waarschijnlijk heel anders uit gezien. Het wordt tijd dat er met een bredere blik wordt gekeken naar thuisonderwijs, zodat men zal zien dat het een volwaardige vorm van onderwijs is. Om deze reden vind ik het dan ook zeer teleurstellend dat deze wet slechts een aanpassing van de leerplichtwet 5 onder b behelst. Iedereen zou namelijk voor deze optie moeten kunnen kiezen, en dit zou een grondrecht moeten zijn. Kijkt u alleen al naar de kinderen die vastliepen op school, en tijdens de coronacrisis opbleiden doordat zij thuisonderwijs kregen - nu is dit thuisonderwijs weliswaar nog anders dan hoe thuisonderwijs er normaal gesproken uitziet omdat het nog door school geregeld wordt. Hoe dan ook zijn er talloze kinderen die baat hebben bij thuisonderwijs. En niet alleen kinderen, maar ook scholen die met hun handen in het haar zitten als leerlingen vastlopen.

Mijn oprechte advies aan degenen die werken aan deze nieuwe wet, zou zijn om dit wetsvoorstel weg te gooien, grondig onderzoek te doen naar thuisonderwijs, en daarna -met input van bijvoorbeeld de NVvTo- een wet te creëren die ieder kind recht geeft op goed thuisonderwijs.

Persoonlijk heb ik bezwaren tegen meerdere zaken in het wetsvoorstel, ik zal hieronder de belangrijkste benoemen.

- **De verplichte gesprekken met de leerplichtambtenaar waarbij het kind aanwezig moet zijn.** Dit lijkt me voor zowel ouder als kind een behoorlijk stressvolle gebeurtenis. Je zal namelijk beoordeeld worden, en er hangt nogal wat vanaf. Daarnaast lijkt een leerplichtambtenaar niet de juiste persoon voor zo'n gesprek. Ook kan het thuisonderwijs gezin door het onduidelijke wettelijke kader waarbinnen deze gesprekken gevoerd zullen worden, overgeleverd worden aan ambtelijke willekeur. Dit lijkt me geenszins wenselijk.
- **Het verplichte huisbezoek.** Dit gaat nog een stap verder dan het vorige punt. Hierbij komt 'de overheid' in de huiskamer van gezinnen waarbij niks aan de hand is, enkel omdat zij ervoor kiezen om thuisonderwijs te geven. Dit is een erg drastische maatregel, die totaal onnodig is om de kwaliteit van het onderwijs en de veiligheid van een kind te waarborgen. Sterker nog, het is eerder een middel dat een kind zich ónveilig zal laten voelen in zijn eigen

huis. Laten we thuisonderwijzers alstublieft niet behandelen als potentiële verdachten van kinderverwaarlozing, dat doen we met ouders van schoolgaande kinderen immers ook niet.

- **De verplichte toetsen op 6-, 9- en 12-jarige leeftijd.** Gestandaardiseerde toetsen voegen niks toe aan de kwaliteit van thuisonderwijs. Ze kunnen wel een hoop stress toevoegen, en ze halen tevens de flexibiliteit uit thuisonderwijs. Ik ken behoorlijk veel thuisonderwijzers, en allemaal spelen ze in hun onderwijs in op de behoefte van hun kind. Er zijn kinderen die op hun derde kunnen lezen, maar op hun zesde nog niet heel denderend kunnen rekenen, en andersom. Elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo, en juist thuisonderwijs is bij uitstek een prachtige manier om een kind de kans te geven om ook daadwerkelijk op zijn eigen tempo te mogen ontwikkelen. Zonder druk van toetsen, die geen rekening houden met omgevingsfactoren en het feit dat het slechts momentopnames zijn. Elke thuisonderwijzer weet prima waar zijn kind staat, gezien hij/zij elke dag met het onderwijs van het kind bezig is.
- **De locatie-eis.** Eén van de mooie facetten van thuisonderwijs, is dat het overal plaats kan vinden. Natuurlijk thuis, maar ook onderweg, in de natuur, in het museum of op reis in een heel ander land. Juist reizen en ervaringen opdoen laten theoretische kennis tot leven komen. De locatie-eis ontnemt de thuisonderwijs kinderen die reizen en ervaringen in vrijheid te ervaren.
- **Les van één ouder.** Net zoals een kind dat naar school gaat geen les krijgt van slechts één leraar, zou dat ook voor een thuisonderwijs kind niet zo hoeven zijn. Hoe prachtig is het, dat als een ouder bijvoorbeeld moeite heeft met een bepaald vak, hij een externe leraar in kan schakelen? Waarom zou zoiets niet mogen? Er dient goed begrepen te worden dat (in principe) alle thuisonderwijzers zich enorm inspannen om het best mogelijke onderwijs voor hun kinderen te realiseren. Thuisonderwijs betekent niet dat een ouder alles zelf doet, maar thuisonderwijs is onderwijs op maat.

Als laatste wil ik graag nog zeggen, dat ik ondanks mijn vragen erover, niet naïef ben als het gaat om de redenen waarom dit wetsvoorstel in het leven werd geroepen. Het is algemeen bekend dat er paniek ontstond toen een aantal Amsterdamse islamitische ouders hun kinderen thuisonderwijs wilden gaan geven na de sluiting van hun school, en het is ook geen geheim dat er een enorme angst is voor zogenaamde 'salafisten' die thuisonderwijs geven. Het is erg triest dat een religieuze groep, enkel vanwege onderbuikgevoelens en vooroordelen, zo enorm gewantrouwd wordt. Dit wantrouwen wordt dan ook breed gevoeld. Ik kan u vertellen dat islamitische ouders die thuisonderwijs geven, net als christelijke, joodse, atheïstische en andersgelovige ouders, het beste met hun kind voorhebben en zich voor de volle 100% inzetten om hun kind van het best mogelijke onderwijs te voorzien. Thuisonderwijs zou een grondrecht moeten zijn voor elke ouder en elk kind, ongeacht religie.

Een ouder die thuisonderwijs geeft.